

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ,
ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Τζιραίων 8-10
Ταχ. Κώδικας : 117 42 – Αθήνα
Πληροφορίες : Χ. Γούναλη, Αρχ. Μηχ.
Χρ. Γεωργιάδη, Ηλ. Μηχ.
Τηλέφωνο : 210 3251688-90
E-mail : dabmm@culture.gr

ΘΕΜΑ: Έγκριση α) μελετών αναβάθμισης υποδομών Προσκυνηματικού τουρισμού Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου και Μυκόνου: Μελέτη αποκατάστασης και προσβασιμότητας Ι.Μ. Καταπολιανής Τήνου και μελέτη συντήρησης του ξυλόγλυπτου τέμπλου και των φορητών εικόνων του καθολικού της, μελέτη επεμβάσεων στην Ι.Μ. Παναγίας Κυρά Ξένης Τήνου και μελέτη αποκατάστασης του κωδωνοστασίου της Ι.Μ. Γενεθλίων Αγ. Ιωάννη Προδρόμου Ταλάντων Σύρου, β) υλοποίησης του έργου από την Ιερά Μητρόπολη Σύρου σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4858/21.

- ΚΟΙΝ.: 1. Γρ. Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Γρ. Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού ΥΠΠΟΑ
3. Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων
4. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
5. Γραμματεία του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου και Συμβουλίου Μουσείων (με συνημ. Γνωμοδότηση ΚΑΣ)
6. Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων
7. Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων
8. Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων
9. Ιερά Μητρόπολις Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου και Μυκόνου imsyrou@gmail.com
10. κα Σοφία Ψαλτάκου, Αρχ. Μηχ. kivikarchitects@gmail.com

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις:
 - α) του Ν. 4858/2021 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (ΦΕΚ 153/Α/2002),
 - β) του Ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (ΦΕΚ 133/Α/2019),
 - γ) του Π.Δ.70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Μεταφορών... Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 114/Α2015),
 - δ) του Π.Δ. 4/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» (ΦΕΚ 7/Α/2018), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 32/2022 (ΦΕΚ 91/Α/9-5-2022) και ισχύει,
 - ε) του Π.Δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 121/Α/2019),
 - στ) του Π.Δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/ Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (ΦΕΚ 123/Α/17-07-2019),
 - ζ) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΥΠΟΥΡΓΟΣ/397848/12/22-7-2019 κοινής Απόφασης του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού «Διορισμός Μετακλητού Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού» (ΦΕΚ 485/ΥΟΔΔ/2019),
 - η) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΡΥΠ/136506/3067/15-3-2020 Υπουργικής Απόφασης «Μεταβίβαση του δικαιώματος υπογραφής "Με εντολή Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης" του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Τομέας Πολιτισμού), στους Προϊσταμένους Διευθύνσεων, Τμημάτων και Αυτοτελών Τμημάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» (ΦΕΚ 908/Β/2020),

- θ) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49610/28-11-1990 κοινής Υπουργικής Απόφασης «Εξαίρεση από τον περιορισμό των τριών υπογραφών» (ΦΕΚ 743/Β/1990),
- ι) της υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/567515/2284/14-10-2020 Υπουργικής Απόφασης «Οργάνωση και Λειτουργία των Συμβουλίων του Ν. 3028/2002 στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού» (ΦΕΚ 4612/Β/2020),
- ια) τις διατάξεις του Ν. του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ 147/Α /8-8-2016),
- ιβ) του Ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ... και την υγεία» (ΦΕΚ 36/Α/9-3-2021).
2. Την υπ' αριθ. ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α /Φ31/53883/5080/74/05-03-1976 Υπ. Απόφαση, με την οποία η Ιερά Μονή Καταπολιανής Τήνου, κηρύχθηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο (ΦΕΚ 621/Β' /7-5-1976).
3. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α/Φ31/53883/5080/74/05-03-1976 Υπ. Απόφαση, με την οποία η Ιερά Μονή Κυρά-Ξένης, κηρύχθηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο (ΦΕΚ 621/Β' /7-5-1976).
4. Το υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/239675/7-10-2022 έγγραφο της ΔΒΜΑ, με το οποίο μας διαβιβάστηκαν οι εν θέματι μελέτες.
5. Το υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/239675/29-9-2022 έγγραφο της ΕΦΑ Κυκλάδων, με απόψεις επί του θέματος.
6. Την από 17-1-2023 εισήγηση της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων προς το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, σχετικά με το θέμα.
7. Την από 17-1-2023 εισήγηση της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων προς το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, σχετικά με το θέμα.
8. Την από 17-1-2023 εισήγηση της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων προς το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, σχετικά με το θέμα.
9. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου υπέρ της έγκρισης: Α) των μελετών αναβάθμισης υποδομών Προσκυνηματικού τουρισμού Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου και Μυκόνου: Μελέτη αποκατάστασης και προσβασιμότητας Ι.Μ. Καταπολιανής Τήνου και μελέτη συντήρησης του ξυλόγλυπτου τέμπλου και των φορητών εικόνων του καθολικού της, μελέτη επεμβάσεων στην Ι.Μ. Παναγίας Κυρά Ξένης Τήνου και μελέτη αποκατάστασης του κωδωνοστασίου της Ι.Μ. Γενεθλίων Αγ. Ιωάννη Προδρόμου Ταλάντων Σύρου, με όρους και Β) της υλοποίησης του έργου από την Ιερά Μητρόπολη Σύρου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4858/21 και την κατά πλειοψηφία γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου σχετικά με την προσβασιμότητα της Ι. Μονής Καταπολιανής Υστερνίων Τήνου, όπως διατυπώθηκαν στην υπ' αριθ. 2/17-1-2023 Πράξη του (Θέμα 2ο).

Αποφασίζουμε

Την έγκριση:

Α) Των μελετών αναβάθμισης υποδομών Προσκυνηματικού τουρισμού Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Άνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου και Μυκόνου: Μελέτη αποκατάστασης και προσβασιμότητας Ι.Μ. Καταπολιανής Τήνου και μελέτη συντήρησης του ξυλόγλυπτου τέμπλου και των φορητών εικόνων του καθολικού της, μελέτη επεμβάσεων στην Ι.Μ. Παναγίας Κυρά Ξένης Τήνου και μελέτη αποκατάστασης του κωδωνοστασίου της Ι.Μ. Γενεθλίων Αγ. Ιωάννη Προδρόμου Ταλάντων Σύρου.

Η έγκριση δίνεται με τους εξής όρους:

ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ:

ι. Για την Ι. Μ. Παναγίας Καταπολιανής Υστερνίων Τήνου:

1. Για την εγκατάσταση του αναβατορίου για πρόσβαση των ΑμεΑ στο Καθολικό της Μονής, να διανοιχθεί θύρα διαστάσεων 1,00μΧ2,00μ στη λιθοδομή, πάχους 0,83μ., του βόρειου τοίχου του εξωνάρθηκα του καθολικού, για να μην αλλοιωθεί η πρόσοψη.

2. Να καθαιρεθούν μόνο τα σαθρά εσωτερικά και εξωτερικά επιχρίσματα. Στις περιοχές αυτές να γίνει βαθύς καθαρισμός των αρμών των τοιχοποιιών και εφαρμογή νέων αρμολογημάτων. Για την κατασκευή νέων αρμολογημάτων στερέωσης των τοιχοποιιών να χρησιμοποιηθεί συνδετικό κονίαμα συμβατό προς το παλαιό. Τα νέα αρμολογήματα να κατασκευασθούν σύμφωνα με την τεχνοτροπία των παλαιών, σε εσοχή ως προς την εξωτερική επιφάνεια των λίθων. Στη σύνθεση των δομικών κονιαμάτων να χρησιμοποιηθεί ένα μέρος λευκό τσιμέντο Δανίας, πτωχό σε θειικά άλατα, δυο μέρη ποταμίσιας άμμου και μισό μέρος θηραϊκής γης.

3. Τα εξωτερικά επιχρίσματα να γίνουν ασβεστοτσιμεντοκονιάματα πατητά χωρίς οδηγούς και με πάχος που δεν θα υπερβαίνει τα 4εκ.

4. Τυχόν φθορές στα δώματα να αποκατασταθούν με τη χρήση υλικών συμβατών με τα παλιά. Η τελική επίστρωση των δωματίων να γίνει σε λευκή απόχρωση.

5. Όπου απαιτείται αντικατάσταση κουφωμάτων αυτά να γίνουν ξύλινα, να ελαιοχρωματιστούν (όχι απλό βερνίκι) και να έχουν τις ίδιες διαστάσεις με τα υφιστάμενα.

6. Τυχόν νέα κανάλια και πίνακες ΗΜ εγκαταστάσεων να τοποθετηθούν με τρόπο που να μην βλάψουν το μνημείο (πχ να μην απαιτούν σκάψιμο τοίχων), ή, αν είναι εξωτερικά, σε σημεία που να είναι αθέατα. Επιπλέον τυχόν επισκευές του δικτύου αποχέτευσης να μην προκαλέσουν φθορά ή αλλοίωση στις παλαιές πλακοστρώσεις.

7. Τα προτεινόμενα νέα τμήματα της ηλεκτρικής εγκατάστασης να γίνουν κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ 60364. Να προβλεφθεί ενίσχυση της γείωσης, εάν η τιμή της δεν βρεθεί ικανοποιητική κατά τον έλεγχο.

8. Να προβλεφθεί δίκτυο σωληνώσεων απορροής όμβριων υδάτων με υδρορρόες, σε κατάλληλες θέσεις κατά το δυνατόν μη ορατές και διακριτικές σε συνεννόηση με την ΕΦΑ Κυκλάδων.

9. Να τοποθετηθούν κιγκλιδώματα στις ράμπες, τηρώντας τις προδιαγραφές σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

10. Η απεντόμωση του τέμπλου να πραγματοποιηθεί με γέλη περμεθρίνης

11. Η αισθητική αποκατάσταση στις εικόνες να περιοριστεί μόνο στις μικρής έκτασης περιοχές και όπου κριθεί απολύτως απαραίτητο.

12. Να κατατεθεί στη ΔΣΑΝΜ προς έγκριση τεχνική έκθεση αναφορικά με τη μεθοδολογία συντήρησης του Μεγάλου Αρχιερέα της Ωραίας Πύλης καθώς πρόκειται για ζωγραφική σε υφασμάτινο υπόστρωμα.

13. Να μην τοποθετηθούν κλιματιστικά μηχανήματα, δεξαμενές νερού, ηλιακοί θερμοσίφωνες κλπ στα δώματα των κτιρίων της μονής. Στην περίπτωση που κρίνεται αναγκαία η χρήση εξωτερικής μονάδας για λειτουργικούς λόγους, να τοποθετηθεί σε θέση έτσι ώστε να μην θίγει το μνημείο και μη ορατή από τους κοινόχρηστους χώρους.

ii. Για την Ι. Μ. Παναγίας Κυρά Ξένης Τήνου:

1. Πριν την καθαίρεση των εσωτερικών επιχρισμάτων στο καθολικό της Ι. Μονής Κυρά- Ξένης να πραγματοποιηθούν διερευνητικές δοκιμαστικές τομές για την ύπαρξη τυχόν τοιχογραφικού διακόσμου, από συντηρητή της ΕΦΑ Κυκλάδων, κατόπιν συνεννόησης με την Εφορεία. Από τα αποτελέσματα των τομών θα εξαρτηθεί η συνέχιση των εργασιών.

2. Σε περίπτωση μη ύπαρξης τοιχογραφικού διακόσμου, μετά την καθαίρεση των επιχρισμάτων και την αποκάλυψη της λιθοδομής να ακολουθήσει αυτοψία από αρμόδιο υπάλληλο της Εφορείας, ο οποίος θα ειδοποιηθεί εγκαίρως, έτσι ώστε να διαπιστωθεί η ακριβής κατάσταση διατήρησης της τοιχοποιίας, η ύπαρξη ή μη οικοδομικών φάσεων, καθώς και η ύπαρξη εντοιχισμένων παλαιότερων αρχιτεκτονικών μελών σε δεύτερη χρήση.

3. Τα εξωτερικά επιχρίσματα των κτιρίων της μονής να γίνουν σαρδελωτά, όπου αυτό απαντάται, ενώ τα υπόλοιπα να γίνουν πατητά, χωρίς οδηγούς και με πάχος που δεν θα υπερβαίνει τα 4εκ.

4. Ο χρωματισμός των κτιρίων να γίνει σε λευκή/υπόλευκη απόχρωση.

5. Όπου τυχόν απαιτηθεί αντικατάσταση κουφωμάτων αυτά να γίνουν ξύλινα, να ελαιοχρωματιστούν (όχι απλό βερνίκι) και να έχουν τις ίδιες διαστάσεις με τα υφιστάμενα.

6. Να μην τοποθετηθούν υδροσταλλάκτες στις όψεις των κτηρίων, αλλά να γίνει κατάλληλη διαμόρφωση ρύσεων στα δώματα για τη διευθέτηση των ομβρίων υδάτων και να τοποθετηθούν κατακόρυφες υδρορρόες, σε κατάλληλες θέσεις, ώστε να είναι κατά το δυνατόν μη ορατές από τους κύριους άξονες κίνησης και διακριτικές στις όψεις. Οι θέσεις τους να επιλεγούν, σε συνεννόηση με την ΕΦΑ Κυκλάδων.

7. Να μην τοποθετηθούν κλιματιστικά μηχανήματα, δεξαμενές νερού, ηλιακοί θερμοσίφωνες κλπ στα δώματα των κτιρίων της μονής. Στην περίπτωση που κρίνεται αναγκαία η χρήση εξωτερικής μονάδας για λειτουργικούς λόγους, να τοποθετηθεί σε θέση έτσι ώστε να μην θίγει το μνημείο και μη ορατή από τους κοινόχρηστους χώρους.

8. Στο πλαίσιο της συντήρησης του μεταλλικού στοιχείου στήριξης της καμπάνας του κωδωνοστασίου, για την αποκατάσταση του ενανθρακωμένου σκυροδέματος να γίνει χρήση ανόργανων υλικών, αντί του ινοπλισμένου επισκευαστικού ρητινούχου τσιμεντοκονιάματος.

iii. Για την Ι.Μ. Γενεθλίων Αγ. Ιωάννη Προδρόμου Ταλάντων Σύρου:

1. Τυχόν χρωματισμοί των επιχρισμένων τμημάτων στο εσωτερικό ή/και εξωτερικό του κωδωνοστασίου να γίνουν σε λευκή/υπόλευκη απόχρωση, όμοια με αυτή του Καθολικού της Μονής.

2. Σε περίπτωση αντικατάστασης επιχρισμάτων στην εξωτερική πλευρά των ορόφων του κωδωνοστασίου να γίνουν απλά πατητά (χωρίς σκοτίες).

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ:

1. Όλες οι εργασίες στα τρία μοναστηριακά συγκροτήματα να πραγματοποιηθούν με την εποπτεία της ΕΦΑ Κυκλάδων, ιδιαίτερα δε, για το υποέργο στην Ι.Μ. Παναγίας Καταπολιανής Υστερνίων Τήνου να προβλεφθεί δαπάνη για τη μισθοδοσία αρχαιολόγου για την παρακολούθηση και τεκμηρίωση των εργασιών.

2. Τυχόν εκσκαφικές εργασίες και εργασίες συντήρησης πλακόστρωσης αύλειων και μη χώρων, να γίνουν με την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων. Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαίων, οι εργασίες θα διακοπούν, προκειμένου να ακολουθήσει ανασκαφική έρευνα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4858/2021, από τα αποτελέσματα της οποίας θα εξαρτηθεί η συνέχιση ή μη των εργασιών, μετά από γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου του ΥΠΠΟΑ.

3. Τα νέα επιχρίσματα στο εσωτερικό των κτηρίων των μονών να γίνουν πατητά, χωρίς οδηγούς και με πάχος που δεν θα υπερβαίνει τα 4εκ.

Β) Της υλοποίησης του έργου από την Ιερά Μητρόπολη Σύρου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 4858/21.

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ